

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1961-1962.

VERGADERING VAN 20 FEBRUARI 1962.

Voorstel van wet ter aanvulling van de pensioenregeling van het onderwijzend personeel van het lager onderwijs.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN.

Bij artikel 50 van de wet van 29 mei 1959 werden de artikelen 47 tot 49 van het koninklijk besluit van 20 augustus 1957, houdende coördinatie van de wetten op het lager onderwijs, opgeheven.

De opgeheven bepalingen hadden betrekking op de aanneming, door de gemeenten, van private lagere scholen of bewaarscholen en op de bezoldiging van het onderwijzend personeel van deze schoolinrichtingen.

Verder wordt in artikel 52 van diezelfde wet bepaald: « De aannemingscontracten krachtens dewelke provincies en gemeenten inrichtingen voor vrij onderwijs subsidiëren, houden op van kracht te zijn vanaf 1 september 1958 voor het middelbaar, het normaal, het technisch en het kunstonderwijs en vanaf 1 januari 1959 voor het lager en het bewaarschoolonderwijs ».

Hieruit volgt dat vanaf 1 januari 1959 geen enkele lagere school en bewaarschool meer wordt aangenomen in de zin zoals vroeger door de schoolwet was bepaald.

Een dergelijke beslissing benadeelt de leden van het onderwijzend personeel inzake bezoldiging niet, aangezien de wet van 29 mei 1959 aan gemeenten met 100.000 inwoners en minder ook niet langer toestaat uit eigen middelen een weddetoeslag toe te kennen aan de onderwijzers van de gemeentescholen. In gemeenten met meer dan 100.000 inwoners, die een weddetoeslag mogen blijven uitbetalen, kan deze bijslag aan het personeel van het gesubsidieerd vrij onderwijs worden verleend (art. 38, par. 2).

R. A 6254.
SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1961-1962.

SEANCE DU 20 FEVRIER 1962.

Proposition de loi complétant le régime de pensions du personnel enseignant de l'enseignement primaire.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS.

L'article 50 de la loi du 29 mai 1959 a abrogé les articles 47 à 49 de l'arrêté royal du 20 août 1957 portant coordination des lois sur l'enseignement primaire.

Les dispositions abrogées avaient trait à l'adoption par les communes d'écoles primaires ou gardiennes privées et à la rémunération du personnel enseignant de ces établissements scolaires.

Par ailleurs, l'article 52 de la loi précitée prévoit que « les contrats d'adoption en vertu desquels les provinces et les communes subventionnent des établissements d'enseignement libre cessent d'avoir effet le 1er septembre 1958 en ce qui concerne les enseignements moyen, normal, technique et artistique, et le 1er janvier 1959 en ce qui concerne les enseignements gardien et primaire ».

Il s'ensuit qu'à partir du 1er janvier 1959, aucune école primaire et gardienne ne sera plus adoptée dans le sens prévu antérieurement par la loi scolaire.

Pareille décision n'est pas susceptible de léser les membres du personnel enseignant dans le domaine de la rémunération puisqu'aussi bien la loi du 29 mai 1959 n'autorise plus les communes de 100.000 habitants et moins à octroyer sur leurs fonds propres un supplément de traitements aux instituteurs des écoles communales. Par ailleurs, dans les communes de plus de 100.000 habitants, où le paiement d'un supplément de rémunération reste autorisé, ce supplément peut être alloué au personnel de l'enseignement libre subventionné (art. 38, § 2).

R. A 6254.

Al beperkt artikel 33 van de voormelde wet de tegemoetkoming van de provincies en gemeenten ten behoeve van het vrij onderwijs tot het gezondheidstoezicht en tot de aan de leerlingen verleende sociale voordelen, verbiedt het enig onderscheid tussen de kinderen te maken, welke scholen zij ook bezoeken. Wanneer derhalve de gemeentelijke onderwijzers een vergoeding ontvangen wegens de prestaties die zij in hun school dienen te volbrengen om de leerlingen in staat te stellen de sociale voordelen te genieten waarop de wet zinspeelt, dan moet deze vergoeding ook aan het personeel van de gesubsidieerde vrije scholen worden verleend. Als voorbeeld noemen wij de vergoeding voor het toezicht tijdens het middagmaal.

De toepassing van de wet van 29 mei 1959 zal echter gevolgen hebben voor de pensioenen.

De wet van 10 juni 1937 bepaalt immers in haar artikel 4 het volgende : « Dient tot grondslag voor de berekening van het pensioen, alsmede voor de afhouding der bijdrage van 6 % ten voordele van de Schatkist, met het oog op het overlevingspensioen :

a) Van de leden van het onderwijzend personeel der aangenomen lagere en bewaarscholen : de wedde die zij werkelijk hebben ontvangen, hetzij uit de Openbare Schatkist, hetzij uit de kas der gemeente, met inbegrip van de bijwedden en vergoedingen voor aanvullende lessen, beschouwd als bijwedden overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 20 januari 1927;

b) Van de leden van het onderwijzend personeel der aanneembare lagere en bewaarscholen : de bij de wet tot regeling van het lager onderwijs voorziene wedde, betaald door de Staat of door het bestuur der inrichtingen. »

Daar de wet van 29 mei 1959 een einde heeft gemaakt aan het onderscheid tussen de aangenomen scholen en de aanneembare scholen, behoort de wet van 10 juni 1937 ook te worden aangepast. In de huidige stand van de pensioenwetten kan geen enkel onderwijzer van een gesubsidieerde vrije school nog een weddetoeslag of een uit de plaatselijke kas genoten vergoeding in aanmerking laten nemen bij de berekening van zijn pensioen, omdat er geen enkele meer zal worden aangenomen. De gemeentelijke onderwijzers daarentegen genieten dit voordeel wel overeenkomstig het bepaalde in de wetten van 16 mei 1876 en 31 maart 1881. Een dergelijke discriminatie is niet te verantwoorden, sinds de wet van 29 mei 1959 die het Schoolpact heeft bekrachtigd, het vrij en het officieel onderwijs op gelijke voet plaatst.

Dit voorstel van wet beoogt deze toestand onmogelijk te maken.

Om echter de Staat een nieuwe pensioenlast te besparen, bepaalt het voorstel van wet eveneens dat het aanvullend pensioen, voortvloeiend uit de weddetoeslagen die door de gemeenten vrijwillig worden toegekend aan de onderwijzers van de gesubsidieerde vrije scholen, uitsluitend ten laste van de gemeente komt, zoals dat voor de gemeentelijke onderwijzers geschiedt (art. 2 van de wet van 29 juli 1926).

En outre, l'article 33 de la loi précitée, tout en limitant l'intervention financière des provinces et des communes au profit de l'enseignement libre à la tutelle sanitaire et aux avantages sociaux accordés aux élèves, enjoint de ne faire aucune distinction entre les enfants, quelles que soient les écoles qu'ils fréquentent. Cette obligation postule que si les instituteurs communaux obtiennent une rétribution du chef des prestations qu'ils sont tenus d'accomplir dans leurs écoles en vue de permettre aux élèves de jouir des avantages sociaux auxquels la loi fait allusion, cette rétribution devra être également accordée au personnel des écoles libres subventionnées. Citons à titre d'exemple l'indemnité attribuée pour la surveillance des repas de midi.

Mais l'application de la loi du 29 mai 1959 entraînera des conséquences en matière de pension.

En effet, la loi du 10 juin 1937 prévoit en son article 4 que « sert de base pour le calcul de la pension ainsi que pour le prélèvement de la contribution de 6 % au profit du trésor en vue de la pension de survie :

a) Des membres du personnel enseignant des écoles primaires et gardiennes adoptées : le traitement effectivement touché soit sur les fonds de l'Etat, soit sur les fonds de la commune, y compris les suppléments de traitements et indemnités pour cours complémentaires considérés comme suppléments de traitements conformément aux dispositions de l'arrêté royal du 20 janvier 1927;

b) Des membres du personnel enseignant des écoles primaires et gardiennes adoptables : le traitement prévu par la loi organique de l'enseignement primaire payé par l'Etat ou par la direction des établissements. »

La loi du 29 mai 1959 ayant mis fin à la distinction qui existait entre écoles adoptées et écoles adoptables, il importe d'adapter la loi du 10 juin 1937. Dans l'état actuel de la législation sur les pensions, aucun instituteur d'une école libre subventionnée ne pourra plus faire intervenir dans le calcul de sa pension, ni le **supplément de rémunération**, ni les indemnités perçues sur les fonds locaux, puisque plus aucun d'entre d'eux ne sera admis. Par contre, les instituteurs communaux, jouiront de cet avantage conformément aux dispositions des lois des 16 mai 1876 et 31 mars 1881. Semblable discrimination ne paraît pas justifiée, eu égard au principe d'égalité entre les enseignements qui est mis à la base de la loi du 29 mai 1959 réalisant le Pacte scolaire.

La présente proposition de loi tend à empêcher pareil état de choses.

Mais à l'effet de ne pas créer pour l'Etat une charge nouvelle en matière de pensions, la proposition de loi prévoit également que, tout comme pour les instituteurs communaux (art. 2 de la loi du 29 juillet 1926), le complément de pension dérivant des suppléments de traitements alloués bénévolement par les communes aux instituteurs des écoles libres subventionnées sera à la charge exclusive des communes.

Ten slotte heeft het voorstel van wet tot doel de tekst van artikel 2 van de wet van 10 juni 1937 aan de nieuwe omstandigheden aan te passen.

Krachtens die bepaling mogen de personen die in aanmerking komen om een rustpensioen te genieten ten laste van de Schatkist, voor het verlenen en berekenen van dit pensioen alle diensten doen gelden die meetellen voor de vaststelling van de wedde overeenkomstig de bepalingen van artikel 31 van de wet tot regeling van het lager onderwijs, dat vervangen is door de artikelen 38, 39 en 40 van de gecoördineerde wetten op het lager onderwijs van 20 augustus 1957.

De wet van 29 mei 1959 heeft in geen enkele van haar bepalingen aan dit stelsel een einde gemaakt. Aangezien zij in haar artikel 50, 8°, de bepalingen van artikel 31 heeft opgeheven, dat door de wet van 10 juni 1937 in het geding is gebracht, is de referentie van deze wet niet juist meer.

Daar de wedde van de onderwijzers, onderwijzeressen en bewaarschoolonderwijzeressen krachtens artikel 38 van de wet van 29 mei 1959 is vastgesteld overeenkomstig de bezoldigingsregeling voor het personeel van het lager en bewaarschoolonderwijs van de Staat, dient de wet van 10 juni 1937 nauwkeurigheidshalve te verwijzen naar die bezoldigingsregeling.

J. JESPER.

**

Voorstel van wet ter aanvulling van de pensioenregeling van het onderwijzend personeel van het lager onderwijs.

EERSTE ARTIKEL.

Artikel 2, eerste lid, van de wet van 10 juni 1937 betreffende de pensioenen en de indisponibiliteitsstelling van het onderwijzend personeel der aangenomen en aanneembare scholen en der erkende vrije normalscholen wordt vervangen door de volgende bepaling :

« De personen die in aanmerking komen om een rustpensioen ten laste van de Schatkist te genieten ter uitvoering van de thans geldende bepalingen of van de bepalingen van deze wet, mogen voor het toekennen en het berekenen van dit pensioen alle diensten doen gelden die meetellen voor de vaststelling van de wedde, onder de voorwaarden gesteld voor de leden van het onderwijzend personeel van het lager en bewaarschoolonderwijs. »

ART. 2.

De drie eerste leden van artikel 1 van de wet van 10 juni 1937 worden vervangen door de volgende bepalingen :

« Dient tot grondslag voor de berekening van het pensioen alsmede voor de inhouding van de bijdrage van 6 % ten behoeve van de Schatkist, met het oog op het overlevingspensioen :

» a) Van de leden van het onderwijzend personeel der gesubsidieerde vrije lagere scholen en bewaarscho-

Enfin, la proposition de loi vise à adapter aux circonstances nouvelles le texte de l'article 2 de la loi du 10 juin 1937.

En vertu de cette disposition, les personnes admises à bénéficier d'une pension de retraite à charge du Trésor public peuvent faire valoir pour l'octroi et le calcul de cette pension tous les services admis pour la détermination du traitement conformément aux dispositions de l'article 31 de la loi organique de l'enseignement primaire, remplacé par les articles 38, 39 et 40 des lois coordonnées sur l'enseignement primaire du 20 août 1957.

La loi du 29 mai 1959 n'a en aucune de ses dispositions mis fin à ce régime. Seulement, ayant abrogé en son article 50, 8°, les dispositions qui constituaient l'article 31 mis en cause par la loi du 10 juin 1937, la référence de cette loi n'est plus exacte.

Puisque, en vertu de l'article 38 de la loi du 29 mai 1959, le traitement des instituteurs et institutrices primaires et gardiennes est fixé conformément au statut pécuniaire applicable au personnel de l'enseignement primaire et gardien de l'Etat, c'est à ce statut pécuniaire que la loi du 10 juin 1937 devrait se référer.

**

Proposition de loi complétant le régime de pensions du personnel enseignant de l'enseignement primaire.

ARTICLE PREMIER.

Le premier alinéa de l'article 2 de la loi du 10 juin 1937, relative aux pensions et à la mise en disponibilité des membres du personnel enseignant des écoles adoptées et adoptables ainsi que des écoles normales libres agréées, est remplacé par la disposition suivante :

« Les personnes admises à bénéficier d'une pension de retraite à charge du Trésor public en exécution des dispositions actuellement en vigueur ou des dispositions qui font l'objet de la présente loi peuvent faire valoir pour l'octroi et le calcul de cette pension, dans les conditions requises pour les membres du personnel enseignant de l'enseignement primaire et gardien, tous les services admis pour la détermination du traitement. »

ART. 2.

Les trois premiers alinéas de l'article 4 de la même loi du 10 juin 1937 sont remplacés par les dispositions suivantes :

« Sert de base pour le calcul de la pension ainsi que pour le prélèvement de la contribution de 6 % au profit du Trésor en vue de la pension de survie :

» a) Des membres du personnel enseignant des écoles primaires et gardiennes libres subventionnées,

len : de wedde bepaald bij de wet tot regeling van het lager onderwijs, die door de Staat of door het bestuur van de inrichtingen worden betaald.

» In aanmerking worden eveneens genomen de weddetoeslagen en de vergoedingen voor bijkomende prestaties die de gemeenten aan voornoemd onderwijzend personeel verlenen en die als weddetoeslagen worden beschouwd overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 20 januari 1927.

» Het aanvullend pensioen dat voortvloeit uit de weddetoeslagen komt echter uitsluitend ten laste van de gemeenten. »

Het vierde lid van artikel 4 wordt *b)* :

ART. 3.

Deze wet treedt in werking op 1 september 1958, wat artikel 1 betreft, en op 1 januari 1959, wat artikel 2 betreft.

J. JESPERS.
R. VANDEKERCKHOVE.
E. LEYSEN.
C. NEEFS.
H. DELPORT.
J. VAN IN.
R. GHEYSEN.

le traitement prévu par la loi organique de l'enseignement primaire, payé par l'Etat ou par la direction des établissements.

» Seront également pris en considération les suppléments de traitements et les indemnités pour prestations complémentaires considérées comme suppléments de traitements conformément aux dispositions de l'arrêté royal du 20 janvier 1927, allouées par les communes au dit personnel enseignant.

» Toutefois, le complément de pension dérivant des suppléments de traitement sera mis à la charge exclusive des communes. »

Le 4e alinéa de l'article 4 deviendra le *littéra b)*.

ART. 3.

La présente loi produit ses effets en ce qui concerne l'article 1er au 1er septembre 1958 et en ce qui concerne l'article 2 au 1er janvier 1959.